Rhaglen Graidd Cyswllt Ysgolion Cymru Gyfan

All Wales School Liaison Core Programme

Mannon Williams
Cydlynydd Rhanbarthol Heddlu Gogledd Cymru
Regional Coordinator North Wales Police

SchoolBeat.org

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

RhGCYCG - AWSLCP

- **Anelu at sicrhau bod trosedd ac anrhefn gan bobl ifanc ein cymunedau'n cael ei leihau, trwy gyfrwng addysg.**
- *To work towards reducing Crime and Disorder within our young communities, through the medium of Education*

- **Hybu egwyddor dinasyddiaeth gadarnhaol yn yr ysgolion a'u cymunedau.**
- *To promote the principles of positive citizenship, in school and the wider community*

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

SchoolBeat.org

Copyright © 2014
Gwent Police

Sut? *How?*

Gwersi
Lessons

Plismona Cefnogol Ysgolion
Supportive School Policing

Hyfforddiant
Training

Gwefan
Website

SchoolBeat.org

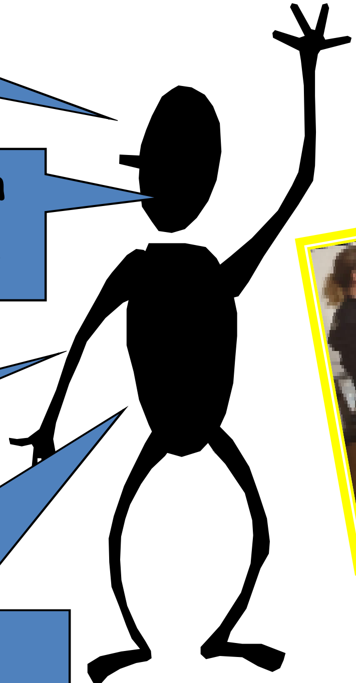

The All Wales School Liaison Core Programme
Rhaglen Graidd Cymru Gyfan Cyswllt Ysgolion

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

Beth? *What?*

- ✓ **Camddefnyddio Cyffuriau a Sylweddau**
  Drugs & Substance Misuse

- ✓ **Diogelwch**
  Safety

- ✓ **Ymddygiad Cymdeithasol a'r Gymuned**
  Social Behaviour & Community

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

Matrics Gwersi

Lesson Matrix

The All Wales School Liaison Core Programme

Rhaglen Graidd Cyswllt Ysgolion Cymru Gyfan

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

SchoolBeat.org

Copyright © 2014
Gwent Police

Y RhGCYCG a Bagloriaeth Cymru
The AWSLCP and the Welsh Baccalaureate

Rydym yn gallu cefnogi'r cydrannau canlynol o'r Fagloriaeth:
We can support the following components of the Baccalaureate:

CYMHWYSTER BAGLORIAETH CYMRU | WELSH BACCALAUREATE QUALIFICATION

1. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang Global Citizenship challenge 25% (B10 - Y10)
2. Her y Gymuned - Community Challenge 25% (B10 - Y10)
3. Project Unigol - Individual Project 50% (B11 - Y11)

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru Welsh Government

SchoolBeat.org

Copyright © 2014 Gwent Police

Her Dinasyddiaeth Fyd-eang Bagloriaeth Cymru – 25 awr

1

GWERS SHCY

Addysgu a Dysgu

Ffactorau PESTLE

Creu Tystiolaeth

Datblygu sgiliau hanfodol:

- Meddwl yn feirniadol (MF)
- Datrys Problemau (DP)
- Creadigedd ac Arloesi (CA)

Dysgu sut i:

1. Ysgrifennu safbwynt personol
2. Creu pecyn codi ymwybyddiaeth
3. Cwblhau adolygiad personol

Adnoddau

YMARFER NEU GWBLHAU HER LAWN

Adnoddau dysgu ychwanegol ar gael ar ein gwefan www.schoolbeat.org

The All Wales School Liaison Core Programme
Rhaglen Graidd Cyswllt Ysgolion Cymru Gyfan

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014 Gwent Police

Welsh Baccalaureate Global Citizenship Challenge 25 hours

1

SCPO LESSON

Teaching and Learning

PESTLE factors

Generating evidence

Developing Essential skills:
- Creative Thinking (CT)
- Problem Solving (PSS) Skills
- Creativity and Innovation Skills (C&I)

Learning how to:
1. Write a personal standpoint
2. Create a raising awareness pack
3. Complete a personal review

Resources

PRACTICE OR ACTUAL CHALLENGE

Additional Teaching Resources available from www.schoolbeat.org

SchoolBeat.org

The All Wales School Liaison Core Programme

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru Welsh Government

Copyright © 2014 Gwent Police

Her Dinasyddiaeth Fyd-eang Bagloriaeth Cymru – 25 awr

1. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang: Amrywiaeth ddiwylliannol
Gwers RhGCYCG: Amrywiaeth Cymunedol – 'Achub Fi!'
Briff / Problem
"Mae dyletswydd ar bawb ohonom yn ein cymunedau i gydweithio â phobl o bob cefndir er mwyn sefyll i fyny yn erbyn troseddau casineb a hiliaeth."

Leanne Wood, 2014.

Datblygwch eich **Safbwynt Personol** drwy ymweld â a chyfweld rhywun sydd o gefndir crefyddol gwahanol neu sydd â chred benodol. Ydyn nhw wedi dioddef trosedd casineb neu hiliaeth? Fel rhan o'r **Pecyn Codi Ymwybyddiaeth** a gan feddwl mor greadigol ac arloesol â phosibl, cyflwynwch eich deunyddiau i'ch dosbarth neu grŵp blwyddyn. Cwblhewch **Adolygiad Personol** o'ch gwaith.

2. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang: Amrywiaeth ddiwylliannol
Gwers RhGCYCG: Ecsbloetio Rhywiol – 'Twyll Peryglus'

Briff / Problem
'Mae nifer y plant sydd mewn perygl o ddioddef cael eu hecsbloetio'n rhywiol yng Nghymru dros ddwbl yr hyn oedd o yn ôl ffigyrau diweddar. Mae ecsbloetio plant yn rhywiol yn weithgaredd anghyfreithlon gan bobl sydd â phŵer dros bobl ifanc ac sy'n ei ddefnyddio er mwyn eu cam-drin yn rhywiol. Ledled Cymru, mae yna blant ifanc sy'n cael eu paratoi gydag alcohol a chyffuriau gan oedolion a fydd yn eu cam-drin.'

Barnardo's Cymru 2014

Datblygwch **Safbwynt Personol** am y pwnc o Ecsbloetio Plant yn Rhywiol drwy wneud gwaith ymchwil. Dylech ddylunio a chreu deunyddiau ar gyfer ymgyrch ar gyfer pobl rhwng 14 a 18 oed er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r mater. Dewiswch un o'r rhain fel tystiolaeth ar gyfer y **Pecyn Codi Ymwybyddiaeth.** Cyflwynwch eich deunyddiau i'ch dosbarth neu grŵp blwyddyn. Cwblhewch **Adolygiad Personol** o'ch gwaith.

3. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang: Anghydraddoldeb
Gwers RhGCYCG: Perthnasoedd Diogel – 'Niwed Cudd'

Briff / Problem
'Fe amcangyfrifir bod tua 3 miliwn o ferched ledled y DU yn dioddef trais rhywiol, trais yn y cartref, priodas dan orfod, stelcian, ecsbloetio rhywiol, masnachu a ffurfiau eraill o drais bob blwyddyn. Mae'r nifer hwn gymaint â phoblogaeth Cymru.'

Cymorth i Ferched Cymru, 2006

Astudiwch berthnasau opera sebon ffug ac archwiliwch nodweddion perthynas dda a drwg. Darparwch dystiolaeth er mwyn gallu datblygu **Safbwynt Personol** ar yr hyn sy'n dderbyniol ac yn annerbyniol o fewn perthynas. Darparwch dystiolaeth am y mater ar gyfer **Pecyn Codi Ymwybyddiaeth.**

Cwblhewch **Adolygiad Personol** o'ch gwaith.

4. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang: Maeth
Gwers RhGCYCG: Alcohol – 'Dwbl Trwbl'
Briff / Problem
'Mae Cymru yn dangos lefelau uchel iawn o yfed ymysg plant o gymharu â nifer o wledydd eraill yn Ewrop.'

Alcohol Concern Cymru 2012

Datblygwch eich **Safbwynt Personol** am y mater o yfed ymysg pobl ifanc a chynhyrchwch **Becyn Codi Ymwybyddiaeth** am y peryglon o wahanol safbwyntiau yn cynnwys iechyd, ymddygiad gwrthgymdeithasol a thrais.
Cwblhewch **Adolygiad Personol** o'ch gwaith.

5. Her Dinasyddiaeth Fyd-eang: Anghydraddoldeb
Gwers RhGCYCG: Amrywiaeth – 'Hawliau a Chyfrifoldebau'

Briff / Problem
'Mae nifer y plant a ffoniodd ChildLine yn poeni y gallent gael eu gorfodi i briodi wedi treblu yn ystod y tair blynedd diwethaf ac roedd tua chwarter rhwng 12 ac 15 oed.'

NSPCC, 2014

Datblygwch **Safbwynt Personol** ar y mater cyfreithiol a hawliau dynol hwn drwy gynnal ymchwiliad i 'Briodasau dan orfod'. Casglwch dystiolaeth gefnogol er mwyn datblygu **Pecyn Codi Ymwybyddiaeth** ar y testun y gellid ei ddefnyddio er mwyn tynnu sylw at y mater yn eich ysgol neu yn y gymuned.
Cwblhewch **Adolygiad Personol** o'ch gwaith.

Welsh Baccalaureate Global Citizenship Challenge 25 hours

SchoolBeat.org

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

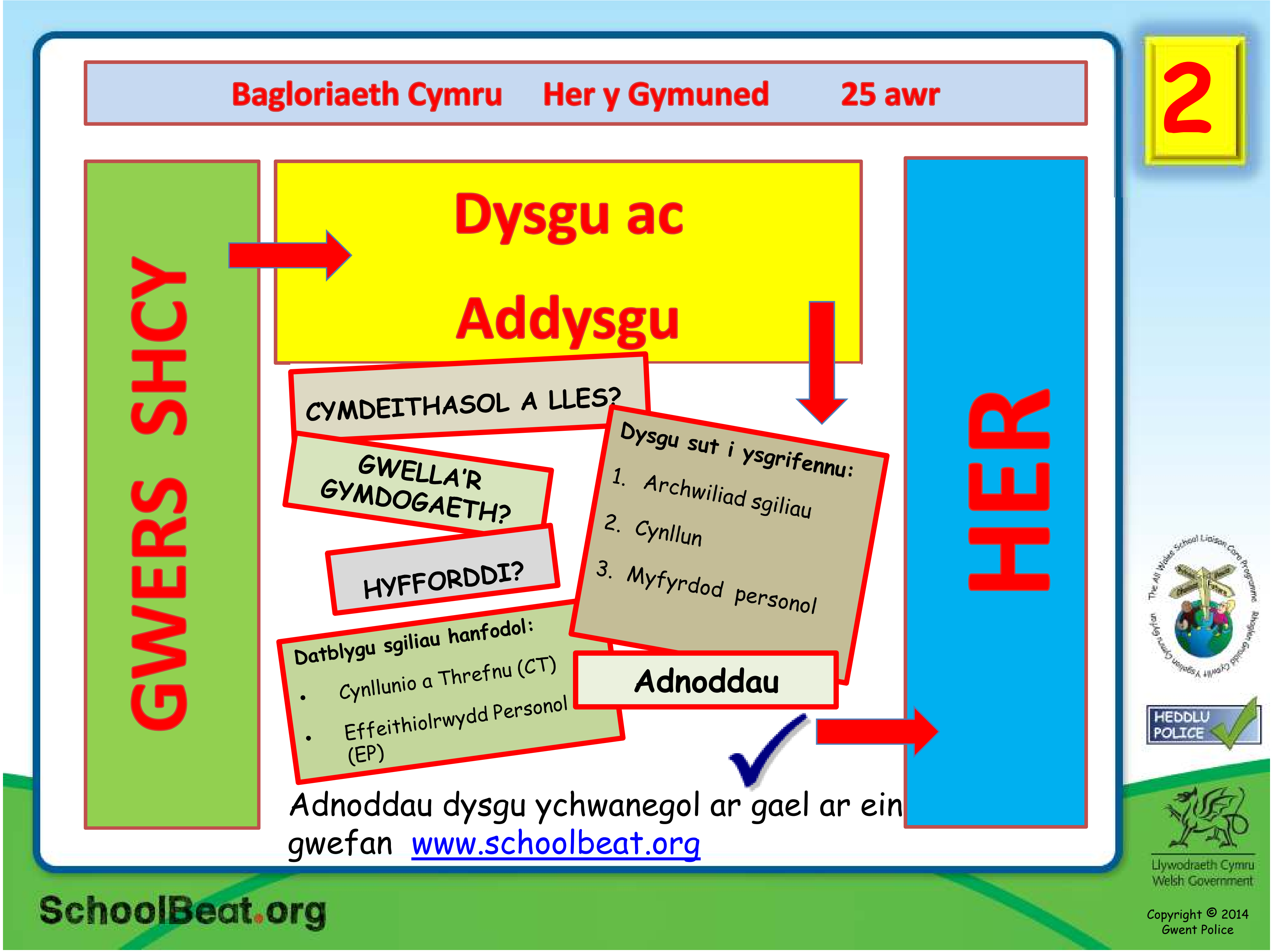
Bagloriaeth Cymru Her y Gymuned 25 awr
2
GWERS SHCY
Dysgu ac Addysgu
CYMDEITHASOL A LLES?
GWELLA'R GYMDOGAETH?
HYFFORDDI?
Datblygu sgiliau hanfodol:
• Cynllunio a Threfnu (CT)
• Effeithiolrwydd Personol (EP)
Dysgu sut i ysgrifennu:
1. Archwiliad sgiliau
2. Cynllun
3. Myfyrdod personol
Adnoddau
HER
Adnoddau dysgu ychwanegol ar gael ar ein gwefan www.schoolbeat.org
HEDDLU POLICE
Llywodraeth Cymru Welsh Government
SchoolBeat.org
Copyright © 2014 Gwent Police

Welsh Baccalaureate Community Challenge 25 hours

2

SCPO LESSON

Teaching and Learning

CHALLENGE

SOCIAL AND WELFARE?

NEIGHBOURHOOD ENHANCEMENT?

COACHING?

Developing Essential skills:

- Planning and Organisation (P&O)
- Personal Effectiveness (PE)

Learning how to write:

1. A skills audit
2. A plan
3. A personal reflection

Resources

Additional teaching resources available from www.schoolbeat.org

SchoolBeat.org

The All Wales School Liaison Core Programme

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru Welsh Government

Copyright © 2014 Gwent Police

2

Her y Gymuned Bagloriaeth Cymru – 25 awr

1. Her y Gymuned: Cymdeithasol / Lles a Hyfforddi
Gwers RhGCYCG: Ymddygiad Cymdeithasol a'r Gymuned - 'Diogelwch Personol' (Gwers CA3)

Briff / Problem
'Mae yna ardaloedd o fewn ein hysgol neu ein cymunedau lleol lle nad ydym yn teimlo'n ddiogel'.

'Lle ydym yn teimlo'n ddiogel ac yn anniogel yn ein hysgol neu gymuned?'
Unwaith mae ardaloedd wedi eu hadnabod, gweithiwch gyda grŵp penodol o un ai'r ysgol neu'r gymuned a chynlluniwch weithgaredd er mwyn eu haddysgu neu roi'r grym iddynt deimlo'n ddiogelach yn y dyfodol.

2. Her y Gymuned: Cymdeithasol / Lles
Gwers RhGCYCG: Canlyniadau Trosedd – 'Dewis Kiddo' (Gwers CA3)

Briff / Problem
'Mae sawl gwahanol ffurf o ymddygiad gwrthgymdeithasol ac mae'n effeithio ar nifer o wahanol bobl sy'n byw yng Nghymru. Y bobl mwyaf agored i niwed yn aml iawn yw'r dioddefwyr. Mae angen gwneud mwy er mwyn mynd i'r afael â'r mater hwn.'

'Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol yn fy ardal'.
Nodwch fater gwrthgymdeithasol yn eich ardal e.e. taflu sbwriel a nodwch y dioddefwyr posibl, e.e. perchennog siop, perchennog tŷ, y cyngor lleol ac ati. Cynlluniwch weithgaredd a fydd yn eu cefnogi.

3. Her y Gymuned: Cymdeithasol / Lles
Gwers RhGCYCG: Diogelwch y Rhyngrwyd - 'Think U Know' ac 'Edrychwch Pwy Sy'n Siarad' (Gwers CA3)
Briff / Problem
'Mae plant a phobl ifanc yn treulio llawer o amser ar-lein – gall fod yn ffordd wych iddynt gymdeithasu, ymchwilio a chael hwyl. Fodd bynnag, maent yn wynebu risgiau megis seiberfwlio neu weld cynnwys sy'n amhriodol.'

Cadw'n Ddiogel ar-lein
Ymchwiliwch sut mae pobl ifanc yn eich ysgol yn defnyddio'r Rhyngrwyd a sut byddant yn cadw'n ddiogel ar-lein. Cynlluniwch weithgaredd a fydd yn gweithio gyda disgyblion a'u rhieni er mwyn eu hysbysu am ddefnydd diogelach o'r rhyngrwyd yn y dyfodol.

Welsh Baccalaureate Community Challenge 25 hours

SchoolBeat.org

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

3

Project Unigol Bagloriaeth Cymru – 40 awr

1. Project Unigol
Gwers RhGCYCG: Secstio – 'Pictiwr Peryg'

Briff / Problem
'Nid yw pobl ifanc yn gwybod y gallent fod yn torri'r gyfraith wrth anfon delweddau rhywiol. Unwaith y bydd llun yn cael ei roi ar y rhyngrwyd, mae yno am byth.'

Datblygu a chreu tudalen cyfryngau cymdeithasol sy'n cefnogi ac addysgu pobl ifanc am beryglon Secstio.
Dylech greu tudalen cyfryngau cymdeithasol y gallai pobl ifanc ymweld â hi er mwyn cael gwybodaeth am y pwnc.

2. Project Unigol
Gwers RhGCYCG: Caniatâd Rhywiol 'Na yw Na'

Briff / Problem

'Nid yw chwythu 16 o ganhwyllau allan ar ein cacen pen blwydd yn golygu ein bod ni'n barod i gael rhyw'

Gwers Cyfnod Allweddol 3 ar Ganiatâd Rhywiol.

Cynhyrchwch gyflwyniad PowerPoint ac adnoddau ynglŷn â Phwysigrwydd Caniatâd Rhywiol.

Cyflwynwch ddeunyddiau eich ymgyrch i ddosbarth neu grŵp blwyddyn.

3. Project Unigol
Gwers RhGCYCG: Cyffuriau - 'Cyfraith Cyffuriau'

Briff / Problem
Mae ymchwiliad wedi darganfod bod 'cynnydd sylweddol' wedi'i weld yn y defnydd o sylweddau seicoweithredol newydd (NPS) yng Nghymru. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi rhybuddio bod cynnydd mawr wedi bod yn y defnydd o'r cyffur ers 2009 ac y gallent achosi niwed iechyd sylweddol i'r cyhoedd.'

Ymchwiliad i'r defnydd o Sylweddau Seicoweithredol Newydd (NPS) yng Nghymru (a adnabuwyd fel NED's yn y gorffennol).
Pa strategaethau mae heddluoedd Cymru yn eu dilyn er mwyn codi ymwybyddiaeth am y peryglon o ddefnyddio NPS?

4. Project Unigol
Gwers RhGCYCG: SIEDs (Steroidau a Chyffuriau Ehangu Delwedd) – 'Gwedd Gwallgofrwydd'

Briff / Problem
Yn ôl GIG Cymru, dros y degawdau diwethaf, mae'r defnydd o steroidau anabolig, chwistrelliadau tywyllu croen, tabledi diet, tatŵau a diodydd egni (Steroidau a Chyffuriau Ehangu Delwedd y cyfeirir atynt fel SIEDs) wedi dod yn fwyfwy amlwg.

Pa bolisiau mae Heddluoedd Cymru yn eu datblygu mewn perthynas â'r pwnc hwn?

Welsh Baccalaureate Individual Project – 40 hours

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

Adran Athrawon

Teacher Section

HEDDLU POLICE

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

Adran Disgyblion
Pupil Section

HEDDLU POLICE

SchoolBeat.org

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Copyright © 2014
Gwent Police

DIOLCH
THANK YOU

Mannon Williams
Cydlynydd Rhanbarthol Heddlu Gogledd Cymru – North Wales Police
Regional Coordinator
mannon.williams@nthwales.pnn.police.uk